

Bij het eeuwfeest

van de

Koninklijke Zeilvereniging „Oostergoo” te Leeuwarden

De Nederlandse zeilsport wordt oud! Dat merk je als je zo eens in jaarboekjes e.d. zit te snuffelen en dan tal van oprichtingsdata van zeilverenigingen tegenkomt, die tot de eerste helft van de vorige eeuw teruggaan. Ook Friesland — hoe kan het ook anders in zo'n „waterige” provincie — telt een aantal van die oude verenigingen, waarvan de Koninkl. Zeilvereniging „Oostergoo” te Leeuwarden de alleroudste is. Die werd op 27 April 1848 opgericht en is de eerste tien kruisjes dus gepasseerd.

Wij hebben naar aanleiding van dit eeuwfeest een praatje gemaakt met de tegenwoordige voorzitter van deze honderdjarige, de heer R. Buisman te Leeuwarden, die ons onder het genot van een kopje thee en een goede sigaar tal van aardige dingen uit de historie van zijn vereniging vertelde. Ver vóór de vereniging werd opgericht, werden in Friesland reeds admiraal-zeilpartijen en „hardzeilerijen” gehouden, meestal ter gelegenheid van het bezoek van vorstelijke personen of andere hoge autoriteiten.

De wieg van de jonggeborene stond echter... in de sociëteit te Leeuwarden. Dat lijkt vreemder dan het is, want de sociëteit was in die tijd de verzamel-

plaats van de in hoogheid gezeten Leeuwarder burgers, en omdat toen alleen mensen met een flinke bom duiten de zeilsport konden beoefenen, ligt het in de lijn dat de oprichters van „Oostergoo” allen tot de „haute chicque” van de Friese hoofdstad behoorden. Haar eerste voorzitter was bijv. Staatsraad Jhr. van Eysinga, de tweede Jhr. K. van Eysinga en de derde Jhr. W. v. Eysinga, terwijl daarnaast tal van andere leden van de oude Friese adel lid waren, wier nazaten ook nu nog in het ledenregister voorkomen. Jhr. mr. W. J. M. v. Eysinga te Leiden bijv., kleinzoon van een der eerste voorzitters, later beschermheer, en zijn zoon die onlangs de familietraditie voortzette door ook lid van „Oostergoo” te worden.

Ook mocht de vereniging zich al spoedig in de daadwerkelijke belangstelling van de leden van het Koninklijk Huis verheugen. In 1865 bijv. was Z.K.H. Prins Hendrik der Nederlanden, broeder van Koning Willem III, beschermheer, die dat jaar ook de jaarlijkse wedstrijd op de Wetering bijwoonde, terwijl Z.K.H. de Prins van Oranje erelid was.

Op Maandag 20 Juni 1892 hielden „Oostergoo” en „Sneek” een gecom-

bineerde wedstrijd ter gelegenheid van het bezoek van de toen 12-jarige Koningin Wilhelmina en haar moeder, de Koningin-Regentes. Ook daarna gaf het Koninklijk Huis nog meermalen blijk van Zijn belangstelling, o.a. in 1923, toen aan „Oostergoo” ter gelegenheid van haar 75-jarig bestaan het praedicaat „Koninklijke” werd verleend, en enige jaren geleden, toen opnieuw een Prins der Nederlanden, Prins Bernhard, het beschermheerschap aanvaardde.

Het wedstrijdterrein

van „Oostergoo” ligt nu al zo'n 60 jaar te Grouw, maar in de eerste jaren zeilden de heren met hun fraaie boeiers en jachten bij Schuilenburg bij de Bergumermeer. Zij lieten zich dan met de landauer, bespannen met 2 paarden, naar Bergumerdam rijden, waar ze in „De Gekroonde Baarsjes” hun maaltijd gebruikten. Na het zeilen was het 's avonds weer feest, zodat men meestentijds pas laat in de nacht in Leeuwarden terugkwam.

Later werd het terrein verplaatst naar Oudeschouw, waar de oude Prins Hendrik, bijgenaamd „de Zeevaarder”, dikwijls de wedstrijden bijwoonde, maar al vrij spoedig daarna verhuisde men naar het mooie en ruimer watergebied rondom het oude Grouw.

Contact met Holland.

Met de grote Hollandse zeilverenigingen werd geregeld contact gehouden, niet alleen schriftelijk, maar ook persoonlijk, want meermalen staken de leden met hun fraaie schepen de toenmalige Zuiderzee over om de Hollandse sportvrienden op hun eigen terrein te bekampen. Ook belasten de „Hollanders” zich geregeld met het ophangen van de aankondigingen van hun Friese vrienden, o.a. in het jaar 1870, toen hun plechtig werd kond gedaan, dat in verband met de uitgebroken Frans-Duitse oorlog, geen wedstrijden werden gehouden.

Nu moet men echter niet menen, dat de zeilwedstrijden toen zo'n grote plaats in het leven van onze honderdjarige innamen. Dat zeilen was eigenlijk maar bijzaak. Het was meer een mooie gelegenheid om plezier te maken en lekker te eten en te drinken. Het hardzeilen lieten ze aan de knechten van hun boeiers en jachten over, waarbij ze zelf als toeschouwers fungeerden.

In de loop der jaren is dat natuurlijk radicaal veranderd, maar het jaarlijkse diner voor de leden, na de jaarvergadering, en de daarop volgende gezamenlijke zeiltocht over de Grouwster wateren worden nog steeds trouw in ere gehouden, evenals de gebruikelijke drie speeches op de jaarvergadering. De eerste speech is op het Koninklijk Huis, waarna alle aanwezigen uit volle borst het Wilhelmus zingen, een gewoonte waarmee zelfs gedurende de bezettingsjaren, ondanks de daaraan verbonden gevaren, nim-

Rechts de „Mercurius” van de heer Buisman. Er achter de „Argo” van de heer Sybesma.

mer gebroken werd. De tweede speech is die van de secretaris op de nieuwe leden, de derde het antwoord van de nieuwe leden door het allerjongste lid, aan welk laatste een zeer gemakkelijke herinnering is verbonden, die ook al weer tot een traditionele handeling, het niet nader aan te duiden onderzoek, aanleiding heeft gegeven, zoals de heer Buisman heel smakelijk vertelde.

De verhouding met de andere Friese verenigingen

is van zeer aangename aard. Vroeger bestond er wel een zekere rivaliteit tussen Sneek en Grouw — in welk laatste dorp steeds een der bestuursleden van „Oostergoo” moet wonen — maar door de invloed van mannen als o.a. wijlen de heer Hibma, die heel veel gedaan heeft om de zeilsport en de „zeilgeest” omhoog te brengen en een alzijdige sportiviteit te kweken, is daarvan gelukkig niets overgebleven. Een sprekend bewijs daarvan zal straks zijn de de grote vlootrevue, die „Oostergoo”, de Kon. Zeilver. „Sneek” en de Sneeker Zeilclub, op de Dinsdag tijdens de Sneek-Week, ter gelegenheid van het Gouden Jubileum van de Koningin, gezamenlijk op het Sneekmeer zullen houden.

De feestelijkheden.

Ter gelegenheid van het eeuwfeest wordt op Zaterdag 3 Juli een wedstrijd voor speciaal hiervoor uitgenodigde Friese boeiers en jachten, grote schouwen en tjotters gehouden, welk ouderwets zeilfestijn gevolgd wordt door zang van het bekende Grouwster Koor, in de kerk, wat door de in de oude toren aangebrachte versterkers tot in wijde omtrek beluisterd zal kunnen worden, een groots vuurwerk en een diner voor de leden, waarbij voor de eerste maal in de geschiedenis ook de dames zullen aanzitten. Voor de wedstrijd in de Friese jachten, waarvoor Jhr. mr. W. J. M. van Eijsinga te Leiden een medaille heeft aangeboden, hebben reeds ingeschreven de heren R. Buisman met zijn 80 jaar oude „Mercurius”, G. W. v. d. Leij te Langweer met „Nut en Nocht”, R. Buisman te Zwartsluis met „Frisia” en Schaap te Arnhem met „Argo”, terwijl naar gehoopt wordt, ook de heer Haagsma te Sloten van de partij zal zijn.

In de klasse Friese boeiers komen uit de „Constanter” van de heer H. B. Halbertsma te Grouw, de „Albatros” van de heer P. Bokma te Leeuwarden en „De Vliegende Hollander” van de heer v. d. Hoeven te Amsterdam. Prins Bernhard is uitgenodigd bij deze historische wedstrijd aanwezig te zijn, en het bestuur heeft alle hoop, dat de Prins aan deze uitnodiging gevolg zal geven.

De Zondag daarop volgen dan de gewone jaarlijkse wedstrijden, waarvoor eveneens zeer grote belangstelling bestaat en waaraan daarom een grote deelname wordt verwacht.

Als het weer meewerkt beloven het dus een paar schitterende feestdagen te worden, het jubilerende „Oostergoo” waardig. Onze beste wensen vergezellen haar.

B. BRINKSMA.